

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

nr. 357 / 25.09.2025

Biroul permanent al Senatului

nr. 378 / 13.10.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare (b357/02.09.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/4949/08.09.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D703/10.09.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul agravării răspunderii pentru infracțiunea de hărțuire, al incriminării violenței psihologice, precum și al reconfigurării sferei noțiunii de „membru de familie”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Menționăm că, prin avizul nr. 532/24.07.2025, Consiliul Legislativ a avizat favorabil, cu observații și propuneri, o propunere legislativă cu conținut similar prezentului proiect (b281/26.06.2025) transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3928/30.06.2025, care a fost ulterior retrasă de către inițiator.

5. Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **titlul** trebuie reformulat, astfel:

„Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal”.

6. Având în vedere că proiectul cuprinde numai dispoziții referitoare la intervențiile legislative asupra actului normativ de bază, **art. I** trebuie marcat ca „**Articol unic**”.

7. Precizăm că, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, intervențiile preconizate trebuie prevăzute în cuprinsul unor puncte marcate cu cifre arabe, subsumate articolului unic, respectându-se ordinea dispozițiilor din actul normativ de bază.

Prin urmare, se impune prevederea modificării art. 177 la primul punct al art. I, precum și marcarea corespunzătoare a celorlalte două intervenții legislative.

Pe cale de consecință, **părțile dispozitive ale pct. 1 - 3** trebuie formulate astfel:

„1. Articolul 177 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

„2. Articolul 208 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

„3. După articolul 208 se introduce un nou articol, art. 208¹, cu următorul cuprins:”.

8. La norma propusă pentru **art. 208 alin. (3)**, pentru asigurarea uniformității reglementării din cuprinsul actului normativ de bază, propunem eliminarea din text a expresiei „pentru infracțiunea prevăzută în prezentul articol”.

9. Precizăm că norma preconizată pentru **art. 208 alin. (4)** nu este necesară și trebuie eliminată, întrucât incriminarea faptei numai în situația în care aceasta nu este săvârșită în exercitarea unui drept legitim recunoscut de lege, cu respectarea condițiilor prevăzute de aceasta, rezultă atât din alin. (1) al art. 208, care precizează că fapta constituie infracțiune dacă este săvârșită „fără drept”, precum și din reglementarea, drept cauză justificativă, în cuprinsul art. 21 din Codul penal, a săvârșirii faptei prevăzute de legea penală constând în exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații.

10. La norma propusă pentru **art. 208¹ alin. (1)** este necesară reanalizarea și reformularea părții de debut a textului, în ceea ce privește expresia „Fapta de a impune (...) un control abuziv asupra unei persoane”, astfel încât să fie respectate cerințele de claritate, previzibilitate și accesibilitate specifice unei norme de incriminare.

La **alin. (2)** este necesară reanalizarea și reformularea expresiei „să accepte un control nejustificat asupra persoanei sale”, întrucât, în formularea propusă, norma nu este suficient de clară.

La **alin. (3)**, expresia „resurse economice și patrimoniale proprii sau comune” nu este clară din punct de vedere al sferei acesteia, cât și în ceea ce privește persoana cu care victima exercită „în comun” dreptul de proprietate.

11. La norma propusă pentru **art. 177 alin. (2)** precizăm că în cazul infracțiunii prevăzute la art. 229 - Furtul calificat - care este săvârșită între membrii de familie, sunt relevante, de fapt, dispozițiile art. 231, iar art. 229¹, la care se face, de asemenea, trimitere, nu există în Codul penal.

În plus, este necesară și reanalizarea trimiterilor la dispozițiile art. 282 - Tortura, art. 283 - Represiunea nedreaptă și art. 339 - Împiedicarea sau îngreunarea circulației pe drumurile publice, întrucât acestea nu vizează infracțiuni săvârșite între membrii de familie.

Pe de altă parte, semnalăm că textul propus pentru **art. 177** nu mai cuprinde norma din actualul alin. (2) al acestui articol, potrivit căreia dispozițiile din legea penală privitoare la membrul de familie, în limitele prevăzute în alin. (1) lit. a), se aplică, în caz de adopție, și persoanei adoptate ori descendenților acesteia **în raport cu rudele firești**.

Se impune, de aceea, completarea **art. 177** cu un alineat distinct, având conținutul formei în vigoare în prezent a alin. (2) al acestui articol.

PREȘEDINTE
[REDACTAT] ANIA *
Florin [REDACTAT] A
[REDACTAT] DINTU
[REDACTAT] LEGISLATIV

București
Nr. 668/24.09.2025